

การพัฒนาตัวบ่งชี้รวมของคุณภาพการสอนในระดับอุดมศึกษา

นางสาวรุ่งรังษี วิบูลชัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาอุดมศึกษา ภาควิชาอุดมศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-03-1034-6

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A DEVELOPMENT OF COMPOSITE INDICATORS OF
TEACHING QUALITY IN HIGHER EDUCATION

Miss Rungrungee Vibulchai

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy in Higher Education

Department of Higher Education

Faculty of Education

Chulalongkorn University

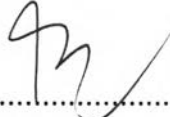
Academic Year 2001

ISBN 974-03-1034-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การพัฒนาตัวบ่งชี้รวมของคุณภาพการสอนในระดับอุดมศึกษา
โดย   นางสาวรุ่งรังษี วิบูลชัย
สาขาวิชา   อุดมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธิติรัตน์ บุญนุช
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม   รองศาสตราจารย์ ดร. ปทีป เมธาคุณวุฒิ

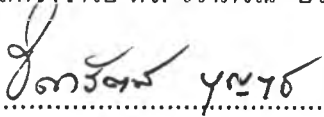

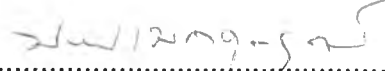
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต

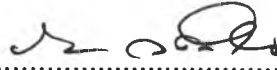

..... คณะบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ ลินลารัตน์)

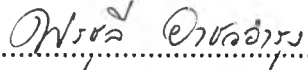
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. วราภรณ์ บวรศิริ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธิติรัตน์ บุญนุช)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร. ปทีป เมธาคุณวุฒิ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. วิชัย วงษ์ใหญ่)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. พรชูลี อาชาอรุ่ง)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริเดช สุชีวะ)

รุ่งรังษิ วิบูลชัย: การพัฒนาตัวบ่งชี้รวมของคุณภาพการสอนในระดับอุดมศึกษา (A DEVELOPMENT OF COMPOSITE INDICATORS OF TEACHING QUALITY IN HIGHER EDUCATION)
อาจารย์ที่ปรึกษา: ผศ. ดร. ธิดารัตน์ บุญนุษ, อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม: รศ. ดร. ปทีป เมธาคุณวุฒิ, 379
หน้า. ISBN 974-03-1034-6

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์กระบวนการสอนในระดับอุดมศึกษา พัฒนาตัวบ่งชี้รวม คุณภาพการสอนในระดับอุดมศึกษา ตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างคุณภาพการสอนในระดับอุดมศึกษา กับ ข้อมูลเชิงประจักษ์และสร้างสเกลองค์ประกอบตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการสอนในระดับอุดมศึกษา

การดำเนินการวิจัยมี 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่แรก วิเคราะห์กระบวนการสอนในระดับอุดมศึกษา โดยการวิเคราะห์เนื้อหาจากเอกสารและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนในระดับอุดมศึกษาเพื่อให้ได้ตัวแปรที่ เกี่ยวข้องกับกระบวนการสอนในระดับอุดมศึกษาในประเทศและต่างประเทศ ขั้นตอนที่สอง พัฒนาตัวบ่งชี้รวม และสร้างสเกลองค์ประกอบของตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการสอนในระดับอุดมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็น อาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐประเภทจำกัดรับนักศึกษา จำนวน 1,464 คน ทำการเลือกโดยวิธีสุ่มแบบหลาย ขั้นตอน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบ เชิงสำรวจ เพื่อจัดกลุ่มตัวแปร อีกทั้งวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างคุณ ภาพการสอนในระดับอุดมศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสอนในระดับอุดมศึกษา ได้แก่ ตัวแปรปัจจัยนำเข้า คุณสมบัติ ของผู้สอนคือ มีความรู้เกี่ยวกับศาสตร์และเนื้อหาการสอนเป็นอย่างดี อีกทั้งมีศรัทธาต่อการสอน คุณสมบัติ ของผู้เรียน คือ มีความรับผิดชอบต่อการเรียน ในส่วนตัวแปรแหล่งข้อมูลต้องมีความหลากหลายและทันสมัย ตัวแปรในกระบวนการสอน คือ เตรียมแผนการสอน ใช้กิจกรรมการสอนหลากหลายวิธี และใช้การประเมินผล หลากหลายวิธี ตัวแปรผลผลิต คือ ผู้เรียนมีความสามารถในการแสวงหาข้อมูลและความรู้ใหม่ ผู้เรียนมีทักษะ ในการแก้ปัญหา มีทักษะการคิดวิเคราะห์และการจัดการ

ตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการสอนในระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้รวม 12 ตัว เรียงลำดับ ตามน้ำหนักองค์ประกอบจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ให้ความสำคัญกับผู้เรียนเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้และ การสอน สนับสนุนผู้เรียนเชิงรุก ยอมรับความสามารถและวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียน ใช้ทักษะใน การประเมินผลผู้เรียน สนับสนุนให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ใช้เวลาและเนื้อหาการสอนได้อย่างเหมาะสม ใช้ ทักษะในการเสริมแรงจูงใจให้ผู้เรียน มีการเตรียมความพร้อมผู้เรียนและผู้สอน ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับ ผู้เรียน เน้นความสำคัญเรื่องระยะเวลากับการเรียนรู้ มีการเตรียมแผนการสอน และมีความรู้เนื้อหาวิชาเป็น อย่างดี ตามลำดับ ซึ่งตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการสอนในระดับอุดมศึกษาทั้ง 12 ตัวนี้มีความสามารถในการร่วมกัน อธิบายคุณภาพการสอน

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างคุณภาพการสอนในระดับอุดมศึกษาพบว่า โมเดลมี ความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าไค-สแควร์ = 2347.19 ค่าดัชนีความสอดคล้อง = .94 เมื่อ วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันจำแนกตามสาขาวิชา พบว่า แต่ละสาขาวิชาให้ความสำคัญกับตัวบ่งชี้รวม 12 ตัว แตกต่างกัน

ภาควิชา อุดมศึกษา

สาขาวิชา อุดมศึกษา

ปีการศึกษา 2544

ลายมือชื่อนิสิต .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

##418 492912 7 : MAJOR HIGHER EDUCATION

KEY WORD: COMPOSITE INDICATORS/ TEACHING QUALITY/ HIGHER EDUCATION

RUNGRUNGSEE VIBULCHAI: A DEVELOPMENT OF COMPOSITE INDICATORS OF TEACHING QUALITY IN HIGHER EDUCATION. THESIS ADVISOR: ASSIST. PROF. THIDARAT BOONNUJ, Ed.D., Co-THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. PATEEP METHAKUNAVUHT, Ph.D. 379 pp. ISBN 974-03-1034-6

This study aims at analyzing the teaching process in higher education, developing composite indicators of the teaching quality in higher education, testing the measurement of the validity of the structural model of the quality of teaching in higher education with empirical data, and constructing a factor scale for the composite indicators of the teaching quality in higher education.

The research consisted of two phases. The first step consisted of the analysis of the teaching process in higher education by carrying out content analysis from the document and interviews with specialists in higher education teaching so as to find the variables related to the process of teaching in higher education in Thailand and overseas. The second phase consisted of the development of composite indicators and constructing a factor scale for the composite indicators of the teaching quality in higher education. The subjects consisted of 1,464 teachers in state-run universities chosen by multi-stage random sampling. The data was gathered by using questionnaires and data analysis by exploratory factor analysis to group the variables and carry out a confirmatory factor analysis to test the validity of the structural model of the teaching quality in higher education.

The results of the research showed that variables related to the teaching process in higher education consisted of teachers' qualifications -- whether they are knowledgeable about teaching methodology and the content, and have faith in the teaching profession and learner variables--whether they are responsible for their learning. As for the source of data, it had to be diverse and up-to-date. The teaching process variables consisted of teaching plans, different and various teaching styles, and various methods of evaluation. Product variables regarded the fact that learners are able to search for new data and knowledge, have problem-solving skills, as well as analytical and management skills.

The composite indicators of the teaching quality in higher education consisted of 12 composite indicators in the order of factor loading, from high to low, namely placing importance on learners to develop the teaching and learning, supporting proactive learners, accepting the capability and different learning styles of learners, using skills in evaluating learners' results, encouraging learners to express their opinions, using time and content of subject appropriately, being skilful in stimulating learners, preparing the readiness of learners and teachers well, encouraging good interactions with learners, focusing on the importance of the learning process and learning time, preparing lesson plans, and being knowledgeable about the subject content, respectively. The 12 composite indicators of the teaching quality in higher education can be used to co-explain the quality of teaching.

The results of the testing of the measurement of validity of the structural model of the teaching quality in higher education found that the model is consistent with the empirical data, with a Chi-Square = 2347.19, Goodness of Fit Index (GFI) = .94. When a confirmatory factor analysis was done for each field of study, it was found that each field of study has placed importance on the 12 composite indicators differently.

Department Higher Education
Field of study Higher Education
Academic year 2001

Student's signature .....
Advisor's signature .....
Co-advisor's signature .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงได้ด้วยการแนะนำ ช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง จากอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธิดารัตน์ บุญนุช อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ ดร. ปทีป เมธาคุณวุฒิ ที่ได้ติดตามการทำวิทยานิพนธ์ของผู้วิจัยอย่างใกล้ชิด รวมทั้ง รองศาสตราจารย์ ดร. วราภรณ์ บวรศิริ รองศาสตราจารย์ ดร. วิชัย วงษ์ใหญ่ รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริเดช สุชีวะ และ รองศาสตราจารย์ ดร. พรชูลี อาชวอรุณ ที่ได้ให้แนวคิดที่เป็นประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้ อีกทั้ง ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 ท่าน ที่เสียสละเวลาตรวจสอบและดัดลดตัวแปร โดยเฉพาะศาสตราจารย์ ดร.นงลักษณ์ วิรัชชัย ศาสตราจารย์ ดร. อุทุมพร จามรมาน ที่กรุณาถ่ายทอดการพัฒนาตัวบ่งชี้ทางการศึกษา และให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอบคุณท่านคณบดี อาจารย์สถาบันอุดมศึกษาทุกมหาวิทยาลัยที่ได้กรุณาให้ข้อมูล ทำให้ งานวิจัยนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

กราบขอบคุณท่านผู้เชี่ยวชาญที่กรุณาให้สัมภาษณ์ ให้เวลา ให้ความช่วยเหลือในการ พัฒนาตัวแปรเพื่อกำหนดตัวบ่งชี้

ขอบคุณรุ่นพี่ภาควิชาอุดมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในแต่ละรุ่น ที่กรุณาติดตามข้อมูลและ เอื้ออำนวยความสะดวกในขณะที่ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ ทบวงมหาวิทยาลัยที่สนับสนุน งบประมาณในการค้นคว้าวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

กราบขอบพระคุณพ่อแม่ ต้นแบบของความอดทน ที่คอยให้กำลังใจ และคุณเพชรภณี วิริยะสีบพงศ์ ที่กรุณาร่วมเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลที่จังหวัดต่าง ๆ ตลอดจนช่วยแบ่งเบาภาระ ต่าง ๆ ทำให้ผู้วิจัยมีโอกาส มีเวลาศึกษาตลอดหลักสูตรดุขภูมิต

รุ่งรังษี วิบูลชัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฎ
สารบัญแผนภาพ	ท
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
การวิจัยที่สนับสนุนการพัฒนาตัวบ่งชี้.....	7
แนวคิดและทฤษฎีที่สนับสนุนการพัฒนาตัวบ่งชี้.....	9
กรอบแนวคิดของการวิจัย	11
รายละเอียดกรอบแนวคิดของการวิจัย	12
ขอบเขตของการวิจัย	14
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	15
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	19
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
ตอนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ทางการศึกษา	21
1.1 ความหมายของตัวบ่งชี้	21
1.2 ประเภทของตัวบ่งชี้ทางการศึกษา	23
1.3 แนวคิดในการกำหนดตัวบ่งชี้ทางการศึกษา	24
1.3.1 การพัฒนาตัวบ่งชี้ทางการศึกษา	25
1.3.2 ลักษณะของตัวบ่งชี้	34
1.3.3 ประโยชน์ของตัวบ่งชี้	35
1.4 การตรวจสอบคุณภาพของตัวบ่งชี้	36
1.4.1 การตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของตัวบ่งชี้.....	37
ตอนที่ 2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการวิเคราะห์องค์ประกอบ	38

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 3 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสาร:	
การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา.....	50
ตอนที่ 4 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอน.....	58
4.1 ความหมายของการสอน.....	58
4.2 แนวคิดเกี่ยวกับการสอนในระดับอุดมศึกษา.....	62
แนวคิดเกี่ยวกับการสอนในระดับอุดมศึกษาของเรมส์เดน.....	64
แนวคิดเกี่ยวกับการสอนของเมอร์ริลล์.....	65
แนวคิดเกี่ยวกับการสอนของฮิคแมน.....	66
แนวคิดเกี่ยวกับการสอนในระดับอุดมศึกษาของวิชัย วงษ์ใหญ่.	67
หลักการสอนในระดับอุดมศึกษาของวัลลภา เทพหัสดิน	
ณ ออยุธยา	68
การจัดการเรียนการสอนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ	
พ.ศ.2542	69
4.3 การสอนในระดับอุดมศึกษาตามแนวทางของพระราชบัญญัติ	
การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542	70
ตอนที่ 5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	96
5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอน.....	96
5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาตัวบ่งชี้ทางการศึกษา	113
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	127
ประชากร.....	127
กลุ่มตัวอย่าง.....	127
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	130
สรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	142
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	143
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์กระบวนการสอนในระดับอุดมศึกษาซึ่งได้	
จากการวิเคราะห์เนื้อหาจากเอกสารและจากการสัมภาษณ์	
ผู้เชี่ยวชาญแต่ละสาขา.....	143

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะของกลุ่ม ตัวอย่างและการแจกแจงตัวแปรด้วยค่าสถิติเบื้องต้น.....	154
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของตัวแปรที่เกี่ยวข้อง กับกระบวนการสอนในระดับอุดมศึกษา.....	177
ตอนที่ 4 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างคุณภาพการสอนใน ระดับอุดมศึกษาที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิง สำรวจกับข้อมูลเชิงประจักษ์.....	212
ตอนที่ 5 การสร้างสเกลองค์ประกอบตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการสอนใน ระดับอุดมศึกษา.....	244
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	250
สรุปผลการวิจัย.....	254
อภิปรายผลการวิจัย.....	262
ข้อเสนอแนะ	276
รายการอ้างอิง	286
ภาคผนวก.....	297
ภาคผนวก ก. รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ให้สัมภาษณ์	298
ภาคผนวก ข. กรอบการสัมภาษณ์และผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ.....	300
ภาคผนวก ค. การตั้งชื่อคำหลักและกลุ่มคำที่ได้จำแนกสารบบของพฤติกรรม การสอนในแต่ละชุด.....	307
ภาคผนวก ง. แบบสอบถามเพื่อตัดลดตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการสอน ในระดับอุดมศึกษา.....	310
ภาคผนวก จ. รายนามผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน เพื่อตัดลดตัวแปร.....	313
ภาคผนวก ฉ. รายละเอียดผลการตัดลดจำนวนตัวแปร.....	315
ภาคผนวก ช. โครงสร้างคำถามหลังจากผู้เชี่ยวชาญตัดลดตัวแปร.....	319
ภาคผนวก ซ. รายนามผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 คน ที่ตรวจสอบความตรงของ แบบสอบถาม.....	326
ภาคผนวก ฌ. ตัวอย่างแบบสอบถามตัวบ่งชี้คุณภาพการสอนในระดับ อุดมศึกษา.....	328

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก ญ. ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม.....	335
ภาคผนวก ฎ. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (N=100).....	343
ภาคผนวก ฏ. รายละเอียดของเมทริกซ์สหสัมพันธ์.....	347
ภาคผนวก ฐ. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (N=732).....	359
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	379

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	สรุปความแตกต่างของการหมุนแกนโอโรคอนอล.....	43
2	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสาขาวิชาในระดับภาค ระดับมหาวิทยาลัย และระดับคณะ.....	129
3	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสาขาวิชาและการวิเคราะห์.....	130
4	จำนวนข้อคำถามจำแนกตามส่วนประกอบสำคัญของคุณภาพการสอนในระดับอุดมศึกษา.....	135
5	จำนวนข้อคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมที่จำเป็นต่อกระบวนการสอนที่มีคุณภาพ จำแนกตามองค์ประกอบ.....	137
6	จำนวนตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสอนแบบเน้นวิจัย.....	145
7	จำนวนตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสอนเพื่อการเรียนแบบร่วมมือ.....	146
8	จำนวนตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นหลัก.....	148
9	จำนวนตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสอนเพื่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง.....	149
10	จำนวนตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง.....	151
11	จำนวนตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสอนในระดับอุดมศึกษา.....	152
12	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	154
13	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสาขาวิชา.....	157
14	ความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมที่จำเป็นในกระบวนการสอนระดับอุดมศึกษา.....	160
15	ความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมที่จำเป็นในกระบวนการสอนในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามสาขาวิชาทั้ง 4 สาขาวิชา.....	167
16	องค์ประกอบที่ 1 สนับสนุนผู้เรียนเชิงรุก	178
17	องค์ประกอบที่ 2 ใช้ทักษะในการประเมินผลผู้เรียน	179
18	องค์ประกอบที่ 3 มีการเตรียมแผนการสอน.....	180
19	องค์ประกอบที่ 4 มีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาเป็นอย่างดี.....	180
20	องค์ประกอบที่ 5 มีการเตรียมความพร้อมผู้เรียนและผู้สอน.....	181
21	องค์ประกอบที่ 6 เน้นความสำคัญเรื่องระยะเวลากับผลการเรียนรู้.....	182
22	องค์ประกอบที่ 7 ให้ความสำคัญผู้เรียนเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้อะไรและพัฒนาการสอน.....	182
23	องค์ประกอบที่ 8 ใช้เวลาและเนื้อหาการสอนได้อย่างเหมาะสม.....	183

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
24	องค์ประกอบที่ 9 ยอมรับความสามารถและวิธีการเรียนที่หลากหลายของผู้เรียน	184
25	องค์ประกอบที่ 10 ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน.....	184
	องค์ประกอบที่ 11 สนับสนุนให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น.....	185
26	องค์ประกอบที่ 12 ใช้ทักษะในการส่งเสริมแรงจูงใจให้กับผู้เรียน.....	186
27	สรุปผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ.....	187
28	องค์ประกอบที่ 1 สนับสนุนผู้เรียนเชิงรุก จำแนกหน้าที่องค์ประกอบในแต่ละ	
29	สาขาวิชา.....	191
30	องค์ประกอบที่ 2 ใช้ทักษะในการประเมินผลผู้เรียน จำแนกหน้าที่	
	องค์ประกอบในแต่ละสาขาวิชา.....	193
31	องค์ประกอบที่ 3 มีการเตรียมแผนการสอน จำแนกหน้าที่องค์ประกอบในแต่ละ	
	สาขาวิชา.....	194
32	องค์ประกอบที่ 4 มีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาเป็นอย่างดี จำแนกหน้าที่	
	องค์ประกอบในแต่ละสาขาวิชา.....	195
33	องค์ประกอบที่ 5 มีการเตรียมความพร้อมผู้เรียนและผู้สอน จำแนกหน้าที่	
	องค์ประกอบในแต่ละสาขาวิชา.....	196
34	องค์ประกอบที่ 6 เน้นความสำคัญเรื่องระยะเวลากับผลการเรียนรู้ จำแนก	
	หน้าที่องค์ประกอบในแต่ละสาขาวิชา.....	197
35	องค์ประกอบที่ 7 ให้ความสำคัญผู้เรียนเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้และ	
	พัฒนาการสอน จำแนกหน้าที่องค์ประกอบในแต่ละสาขาวิชา.....	198
36	องค์ประกอบที่ 8 ใช้เวลาและเนื้อหาการสอนได้อย่างเหมาะสม จำแนกหน้าที่	
	องค์ประกอบในแต่ละสาขาวิชา.....	199
37	องค์ประกอบที่ 9 ยอมรับความสามารถและวิธีการเรียนที่หลากหลาย จำแนก	
	หน้าที่องค์ประกอบในแต่ละสาขาวิชา.....	200
38	องค์ประกอบที่ 10 ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน จำแนกหน้าที่	
	องค์ประกอบในแต่ละสาขาวิชา.....	201
39	องค์ประกอบที่ 11 สนับสนุนให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น จำแนกหน้าที่	
	องค์ประกอบในแต่ละสาขาวิชา.....	202

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
40	องค์ประกอบที่ 12 ใช้ทักษะในการส่งเสริมแรงจูงใจให้กับผู้เรียน จำแนก น้ำหนัก องค์ประกอบในแต่ละสาขาวิชา.....	203
41	ค่าสถิติ Bartlett ค่าดัชนีไคเซอร์-ไมเยอร์-ออลคินของแต่ละองค์ประกอบ.....	214
42	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลคุณภาพการสอนในระดับ อุดมศึกษา.....	215
43	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลคุณภาพการสอนในระดับ อุดมศึกษา จำแนกตามสาขาวิชา.....	223
44	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน จำแนกสาขาวิชาและจัดลำดับตาม ตัวบ่งชี้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบจากสูงสุดถึงต่ำสุด.....	243
45	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพ การสอนในระดับอุดมศึกษา.....	348

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดของการพัฒนาตัวบ่งชี้ร่วมของคุณภาพการสอนในระดับ อุดมศึกษา.....	10
2	แนวคิดที่มาของการสอนแบบเน้นวิจัยของสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และ ทัศนีย์ บุญเติม (2537).....	71
3	โครงสร้างรูปแบบการสอนแบบ RBL ของ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และ ทัศนีย์ บุญเติม (2537)	72
4	โมเดลลิสเรลการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวบ่งชี้ร่วมคุณภาพ การสอนในระดับอุดมศึกษา.....	213
5	ผลการวิเคราะห์โมเดลตัวบ่งชี้ร่วมคุณภาพการสอนในระดับอุดมศึกษาที่ ได้จากการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงยืนยัน	219
6	ผลการวิเคราะห์โมเดลตัวบ่งชี้ร่วมคุณภาพการสอนในระดับอุดมศึกษาที่ ได้จากการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงยืนยันในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ	231
7	ผลการวิเคราะห์โมเดลตัวบ่งชี้ร่วมคุณภาพการสอนในระดับอุดมศึกษาที่ได้ จากการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงยืนยันในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ	234
8	ผลการวิเคราะห์โมเดลตัวบ่งชี้ร่วมคุณภาพการสอนในระดับอุดมศึกษาที่ได้ จากการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงยืนยันในสาขาวิชาศิลปศาสตร์.....	237
9	ผลการวิเคราะห์โมเดลตัวบ่งชี้ร่วมคุณภาพการสอนในระดับอุดมศึกษาที่ได้ จากการวิเคราะห์เชิงยืนยันในสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมานุษยศาสตร์.....	240